

ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА

ДРУЖБА – МІРИЛО ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ

(виставка містить літературу для підлітків, що була отримана завдяки Українському інституту книги)

Виключити з життя дружбу – все одно,
що позбавити світ сонячного світла.

Цицерон

Хорошої книжки не може бути без
гумору, любові та емпатії.

Ауфільд Сульберг

Дружба – одна з великих цінностей в житті людини. З одного боку вона ні до чого не зобов'язує, а з іншого – зобов'язує до всього. В дружбі повинна бути увага, повага, надійність, підтримка, вірність. Дружба не терпить обману, зради в довірі, бо тоді вона легко втрачається.

Вірних друзів знайти буває нелегко дорослим, а підліткам і молоді – тим більше. Для них дружба – це життєво необхідний вітамін. Вона є важливою формою діяльності у підлітковому та юнацькому віці. Не кожному вдається знайти друзів серед однолітків. Важливо, щоб друзями були в першу чергу батьки.

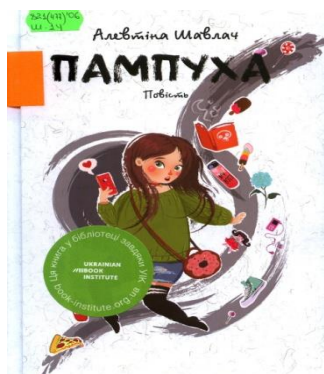
Скільки треба бути знайомими, щоб розпочати дружбу, які вони, дружні стосунки, як зароджуються почуття закоханості, коли можна цілуватись... Ці та інші питання хвилюють підлітків в різних країнах. Відповіді на них можна знайти в правильних книгах. Про те, як живуть, спілкуються, дружать підлітки в Україні і за кордоном, ідеться у запропонованих нижче літературних творах.

Віртуальна виставка приурочена Міжнародному Дню друзів, яке неофіційно відзначається 9 червня і яке передує Міжнародному Дню дружби 30 липня.

ЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДЛІТКІВ

Дружба без доказів – порожнє, лукаве слово.

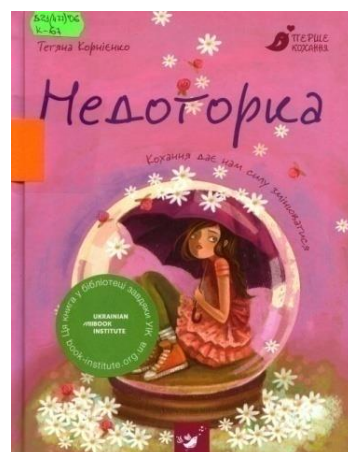
Т. Шевченко

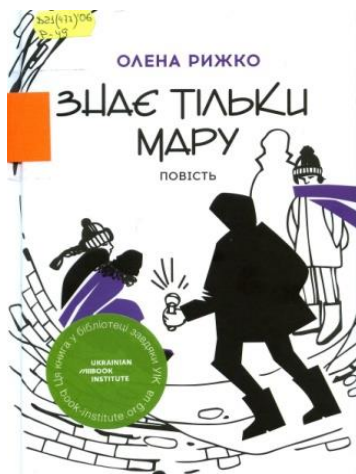
Шавlach А. Пампуха : повість / А. Шавlach. – 2-ге вид. – К. : ВЦ «Академія», 2020. – 144 с.

Повість про сучасне життя тинейджерів. Проблеми, які трапляються в перехідному віці, відчула на собі героїня твору 13-річна Ганя. Однокласники не можуть пробачити їй зайвої ваги, і тому дівчина зазнає від них булінгу. Відчуває самотність, незахищеність. Над нею насміхаються на вулиці, тролють у мережі, батьки постійно на роботі, вчителька нічого не помічає, «симпатик» Сашко спокійно за цим спостерігає... Зрозумівши, що треба і можна стати іншою, Ганя стала працювати над собою, знайшла цікаві заняття, зустріла того, хто її зрозумів... Видання мотивує підлітка будь що йти до своєї мети.

Корнієнко Т. Недоторка : психологічна казка / Т. Корнієнко. – К. : Час майстрів, 2019. – 104 с. – (Серія «Рекомендуємо прочитати». Підсерія «Перше кохання»)

Головній героїні книги Алевтині 14 років. Вона художниця, розумниця. Але має проблему – боїться мікробів та хвороб. Цю фобію виховали в неї батьки під час перебування сім'ї в Індії, і зараз нічого з цим не роблять. Однокласники знущаються, не сприймають її таку. Дівчина живе в страху, що залишиться самотньою, бо її ніхто не любить. А ще вона переживає муки кохання, зраду кращої подруги, зраду коханого.

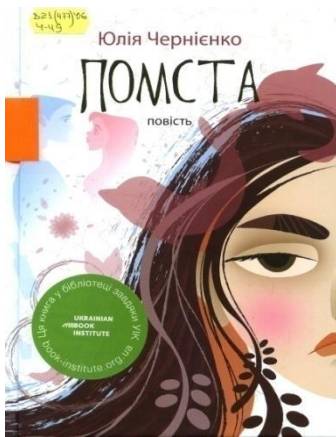

Рижко О. Знає тільки Мару : повість / О. Рижко. – К. : ВЦ «Академія», 2018. – 128 с.

Пригодницька повість про шістьох дигерів, які вирішили здійснити неймовірну нічну експедицію міським підземеллям.

У кожного з них були причини опинитись під землею. Очікуючи романтичних пригод і вражень, друзі несподівано опинились у смертельній небезпеці. Така ситуація випробовує і розкриває сутність кожного з них і кожен відкриває в собі себе

несподіваного. Друзів врятував Рум, який знає про підземелля все. А ще є якась таємниця між ним і Мару, є натяки на їхнє майбутнє. Але він знає не все, все знає тільки Мару.

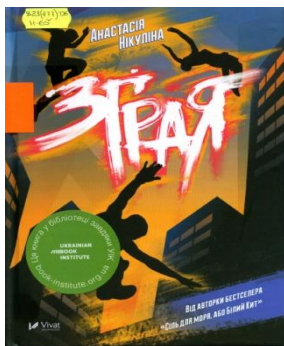

Чернієнко Ю. Помста : повість / Ю. Чернієнко. – К. : ВЦ «Академія», 2019. – 160 с.

Завжди мовчазна і покірна 17-річна Міра Ігнатенко дуже хотіла мати вірних друзів, хотіла кохання, а отримувала негативне ставлення до себе однокласників. Одні знущались, ображали, інші однокласники і учителі ігнорували інциденти. Дівчина болісно переносила образи, та згодом не змогла більше виявляти спротив. Одного дня безтурботне і кльове життя ліцеїстів змінилось. Ставши рішучою і безкомпромісною, дівчина прийшла в клас в жилеті з вибухівки. Почалось випробування для ліцеїстів і для Міри. Повість має два фінали: драматичний і альтернативний.

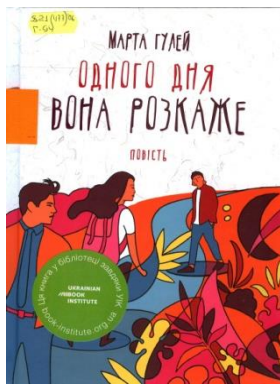
Рижко О. Ужалений зрадою : повість / О. Рижко. – К. : ВЦ «Академія», 2020. – 144 с.

Так сталося, що Ден втратив лідерство у своїй компанії, його зрадили найкращий друг і кохана дівчина, ідуть непорозуміння з батьками. Через свій складний характер потрапив у бійку, згодом опинився у центрі змови, шантажу, погроз. Хлопець ледь витримує вагу цих проблем і починає аналізувати всі події і вчинки, вчиться пробачати, заново довіряти собі і людям, знаходить нових друзів і, можливо, кохання.

Нікуліна А. Зграя / А. Нікуліна. – Харків : Віват, 2018. – 320 с.

У п'яťох 17-літніх хлопців є свої секрети, проблеми, страхи, які треба перебороти. Щоб подолати їх, інколи треба об'єднатись, заручитись дружбою і підтримкою. Тому вони разом, вони – зграя. Їх об'єднує захоплення паркурком. Паркур – це стиль життя, челендж – робити неможливе. Вони постійно тренуються, не зважають на нерозуміння в школі і вдома. З появою незнайомки Таші з'явилося і нове випробування. Чи витримають його друзі? Чи залишаться зграя?

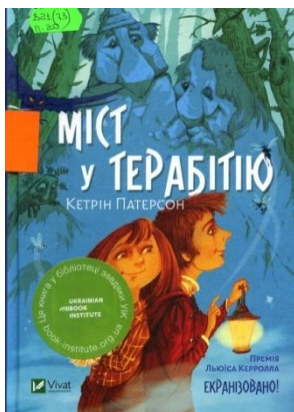
Гулей М. Одного дня вона розкаже : повість / М. Гулей – К. : ВЦ «Академія», 2020. – 144 с.

Книга відверта, життєва, повчальна не тільки для дітей, а і для батьків: щоб було розуміння в сім'ї, треба більше розмовляти. Повість про проблеми підлітків, непорозуміння з батьками, перші почуття, секс. В повісті сучасні підлітки шукають себе і хочуть швидше подорослішати. Головна героїня Мія захопилась своїм вигаданим любовним трикутником. Але згодом доведеться їй розібратися в собі і все зрозуміти про себе.

ЧИМ ЖИВУТЬ ПІДЛІТКИ ЗА КОРДОНОМ

Хороший спосіб судити про характер і розум людини –
по вибору нею книг і друзів.

Клод Гельвецій

Патерсон К. Міст у Терабітію / К. Патерсон ; пер. з англ. Д. Березіної. – Харків : Віват, 2020. – 176 с. – (Серія «Книжкова полиця підлітка»)

Це історія про вірну дружбу 10-річних хлопчика Джесса і дівчинки Леслі. Дівчина смілива, в змозі постояти за себе і за інших, приймає участь у змаганнях з хлопцями на рівних. Це вона обрала саме Джесса для дружби. Щоб відійти від проблем, друзі вигадали чарівне королівство – Терабітію. Але в книзі підняті набагато вагоміші проблеми: бідність, непорозуміння з батьками, самотність, як не просто бути дитиною «іншою» у жорсткому шкільному середовищі, трагічність життя і намагання змиритись з тим, з чим змиритись важко.

Рейчел Р. Щоденник Ніккі 2: Не така вже й популярна тусовщиця / Р. Рейчел ; пер. з англ. І. Тимошенкова. – Харків : Вид-во «Ранок», 2020. – 288 с. – (Серія «Щоденник Ніккі»)

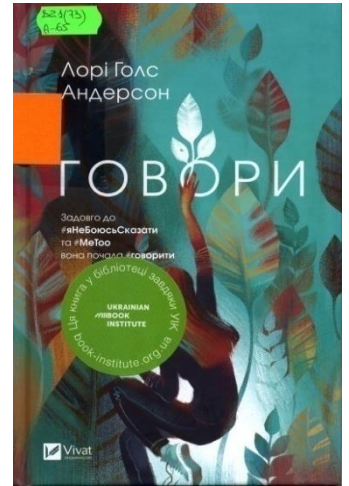
Чергова розповідь про одну з численних історій 13-річної Ніккі, її шкільне життя, розваги з друзями і про сутички з однокласницею Маккензі, яка постійно її підставляє. Ось тільки Ніккі заспокоїлась після чергового сорому на вечірці у Маккензі, як дізналась, що та готує їй нову підставу. За лічені дні їй доведеться

підготувати шкільну вечірку замість Маккензі, яка раптом кудись зникла. З чого почати? Чи вдасться дівчині впоратись з цим раптовим обов'язком і не осоромитись? В одному з виступів авторка книги звернулась до дівчат-підлітків зі словами: «Завжди пам'ятайте, що ваша внутрішня “невдаха» обов'язково засяє!».

Андерсон Л. Говори / Л. Андерсон ; пер. з англ. О. Голуб. – Харків : Віват, 2019. 192 с. – (Серія «Художня література»)

На перший погляд у шкільному житті американських підлітків все нормально. А насправді там панують лицемірство, байдужість, егоїзм, емоціональне і фізичне насильство. Все це зазнала 15-річна Мелінда. В минулому вона була доволі популярною серед однолітків, мала багато друзів і подруг. Та одного разу все змінилось. Нікому нічого не пояснивши, викликала поліцію, але сама ж і не діждалась її. Дівчину зненавиділи, але вона і не захищалась, мовчала і в школі, і вдома. Вона не змогла сказати правду... Чи вдасться їй подолати страх і заговорити? Чи зможе сказати, що сталося на вечірці і цим дати відсіч кривднику. Можливо, все б змінилось і її зрозуміли. Книга допоможе юнакам і дівчатам уникати помилок, а батькам – зрозуміти власну дитину. Вона перекладена 16 мовами, знято фільм.

Космовська Б. Буба / Б. Космовська ; пер. з пол. Б. Антоняк. – Харків : ВД «Школа», 2020. – 272. – (Серія «Сучасна європейська підліткова книга»)

Бубі – 16 років і її справжнє ім'я Агнешка. Вона дочка відомих батьків, навчається в ліцеї, нічим не відрізняється від своїх ровесників. Їй дуже часто доводиться бути дорослою для свого віку і від цього вона відчуває себе не зовсім щасливою. Дівчина переживає складний період у своєму житті: їй не просто втрачати перше кохання, краща подруга стала використовувати її в своїх інтересах, підставляє, ображає. А вдома треба втримувати на собі сімейне благополуччя, розуміти депресію батька і маму, яка забуває про день народження дочки. Але разом з тим, у книзі багато кумедних ситуацій і діалогів. Вона повчальна і для підлітків і для батьків, яким дуже важливо цікавитись життям своїх дітей. А ще книга про віру в себе і своїх ближніх.

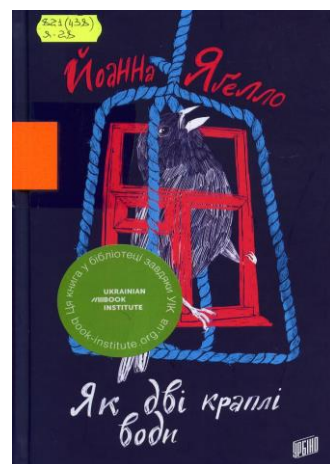

Космовська Б. Буба: мертвий сезон / Б. Космовська ; пер. з пол. Б. Антоняк. – Харків : ВД «Школа», 2020. – 240 с. – (Серія «Сучасна європейська підліткова книга»)

Мертвий сезон – це коли подруга потрапляє в реабілітаційний центр для наркозалежних, бойфренд знайшов собі іншу, у родині мало що змінюється. І людина залишається один на один зі своєю самотою. Але все колись закінчується. Буба (Агнешка) знайшла нового друга Сироту, одержала звістку від подруги. Головне, поступово змінюються її погляди на життя, формується інше ставлення до родини, почала краще розуміти світ. Головна тема твору – не допустити втрату сімейних цінностей.

Ягелло Й. Як дві краплі води : роман / Й. Ягелло ; пер. з пол. Б. Антоняк. – Львів : Урбіно, 2020. – 288 с.

Крім традиційних підліткових проблем: шкільне життя, друзі, міцна дружба, сім'я, кохання, наївність дівчат, у творі піднята ще одна проблема – самогубство. Головні героїні роману, 17-річні Ніна і Анна, – близькі подруги, не дивлячись на те, що Ніна вродливіша, талановитіша і із заможної сім'ї. У них багато чого спільного, вони ніколи не розлучаються. І ось перша неприємність: Ніна вступила до мистецького ліцею, а Анні цього разу не вдалося. А далі сталася трагедія. Ніна самовільно пішла із життя. Анна намагається зрозуміти, чому так сталося. І яким шляхом піде вона сама. У творі підняті складні і навіть не дитячі проблеми

Маршалл Л. Запит на дружбу / Л. Маршалл ; пер. з анг. Д. Березіної. – Харків : Віват, 2019. – 384 с. (Серія «Художня література»)

Книга цікава підліткам не лише як «трилер» і пошуки відповідей, але і як підручник про те, як поводити себе достойно по своїх роках і не намагатись «підігравати під чужу дудку». Розповідь у творі подана у двох часових просторах. Уже доросла самодостатня жінка Луїза раптом знаходить у своїй електронній скриньці лист – запит на дружбу від колишньої подруги Марії. В шкільні роки вони були найкращими подругами, та на випускному вечорі сталось таке, що жінка ладна була забути, стерти з пам'яті всі жахіття і секрети. Марія зникла і всі вважали, що, можливо, її вже немає в живих. Луїза запанікувала, бо була причетна до тих подій. Як їй далі бути, адже тепер може втратити все... ?

БЕНТЕЖНИЙ СВІТ КОХАННЯ

Любов може обійтися без взаємності, але дружба – ніколи.

Омар Хайям

Лачина А. Фактор кохання / А. Лачина ; пер. з пол. Н. Зотової. – Харків : ВД «Школа», 2018. – 304 с. – (Серія «Сучасна європейська підліткова книга»)

Герої першої книги трилогії – старшокласниці Магда і Патриція. Живуть як і всі ровесники: навчаються в ліцеї, дружать, вирішують якісь проблеми. Але дівчата дуже хочуть зустріти своє перше кохання. Шукають і знаходять його. Патриція покохала сусідського хлопця імпульсивного Едварда. Вона його часто бачить, спостерігає за ним. А от Магді складніше, бо познайомилась по інтернету і він, Адвенен, твердо зберігає своє інкогніто. Як до нього підступитись? Романи дівчат сповнені яскравих та бурхливих подій, їх спіткають різні ситуації. Почуття першого кохання часто приносять не тільки радість, але і багато переживань. Дівчата дорослішають, мудрішають, готові прийти на допомогу, нести відповідальність за власні вчинки і слова.

Лачина А. Кохання під знаком Сіріуса / А. Лачина ; пер. з пол. Н. Зотової. – Харків : ВД «Школа», 2018. – 304 с. – (Серія «Сучасна європейська підліткова книга»)

Третя книга трилогії розповідає про чотирьох друзів. Вони навчаються в одній школі, мають багато справ і проблем, які по-різному намагаються вирішувати: бунтарство, алкоголізм, віртуальне спілкування і таке інше. Але є дружба, є кохання, і це багато чого варте. Головна героїня твору – Магда, невпевнена в собі дівчина, з низькою самооцінкою. Самозаспокоєння знаходить у веденні власного блогу під іменем «Дощова». Одного разу вона загубила свій вірш... З того часу почали відбуватись різні події, зустрічі, з'явилися особливі почуття, кохання... А чи того вона обрала?

Грищенко С. Винятки із правил : повісті, оповідання / С. Грищенко. – К : ВЦ «Академія», 2018. – 128 с.

Дві повісті і оповідання про непрості долі. Юні герої мають свої ідеали і своїх ідолів, зазнають поразок і перемог, опиняючись в складних ситуаціях, проявляють нерозуміння, геройство. Їх не оминуло таємне кохання, заборонені розваги в нічних клубах, де вони спокушаються, а потім жалкують. Та їх випробовує перше кохання. Чи справжнє воно?

Бурлака О. Поцілунок був не останній : повість / О. Бурлака. – К. : ВЦ «Академія», 2019. – 160 с.

У складний період життя Льолиної сім'ї, їй з мамою довелось переїхати до дідуся з бабусею в інший район, змінити школу. Через це обірвались контакти з ліцейними друзями, краща подруга віддалилась. Нові однокласники сприйняли її як мажорку, знущались. Особливо допікала трійка хлопців, серед яких був Стас, у якого вона закохалась. Згодом почуття почали переростати у взаємність. Проте сталась подія, яка, здавалось, повинна була їх роз'єднати. Але у справжнього кохання своя логіка. А ще потрібен час.

Пекарська М.-К. Право на дорослість / М.-К. Пекарська ; пер. з пол. І. Тучапської. – Харків : «Школа», 2020. – 528 с. – (Серія «Сучасна європейська підліткова література»)

Книга про студентське життя і любовні стосунки. Це третя книга авторки, продовження книг «Клас пані Чайки» та «Лотереї». Але тепер головні герої закінчили школу і стають студентами. Починаються реалії дорослого життя: студентський гуртожиток, перші підробітки, успіхи і невдачі у навчанні, ненависть, прощення, а головне – кохання.

Кохання уже більш зріле і усвідомлене, а інколи навпаки – вільне і не зрозуміле, без зобов'язань. Адже студентство часто експериментує в особистому житті, помиляється, робить висновки і мудрішає, виростає в особистість.

Нікуліна А. Завірюха : роман-чар / А. Нікуліна ; передм. Д. Корній. – Харків : Віват, 2019. – 368 с. – (Серія «Художня література»)

Завірюхи – давній рід, наділений могутньою силою. Вони сліпо підкоряються богам, щоб їх не розгнівати і не втратити цієї сили. Через жорстоке прокляття вони втратили найголовніше – почуття кохання. Яр, син цього роду, порушив тисячолітні закони і пішов наперекір богам, бо покохав людську дівчину Лесю. Заради цієї любові парі доведеться пройти значні випробування, обман, стояти перед складним вибором (жінка, брат, батьки, рід), що отримати право взяти за дружину кохану дівчину. Роман-фентезі наповнений міфами, легендами, забобонами, чарами, віншуваннями.

